

Temat	Wymagania podstawowe. Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe. Uczeń opanował wymagania podstawowe oraz ponadto:
1. Unia Polski z Litwą	<ul style="list-style-type: none"> • podaje lata wydarzeń: 1374 r. – nadanie przywileju w Koszycach, 1385 r. – unia polsko-litewska w Krewie, 1401 r. – unia w Wilnie, 1413 r. – unia w Horodle • przedstawia dokonania postaci: Mendoga, Ludwika Andegaweńskiego, Giedymina, Jadwigi, Władysława Jagiełły, Witolda • poprawnie posługuje się terminami: przywilej, unia, unia personalna, bojarzy • na podstawie drzewa genealogicznego wskazuje pokrewieństwo między Piastami, Andegawenami i Jagiellonami • wymienia postanowienia unii w Krewie i Horodle • podaje przyczyny i skutki wstąpienia Władysława Jagiełły na tron polski • wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Litewskie, państwo zakonu krzyżackiego, Węgry 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację Polski i Litwy w drugiej połowie XIV w. • omawia okoliczności wstąpienia na tron polski Ludwika Andegaweńskiego • przedstawia rozwój terytorialny i polityczny państwa litewskiego w XII i XI w. • opisuje okoliczności zawarcia unii polsko-litewskiej w Krewie • ocenia panowanie Jadwigi i Władysława Jagiełły • wyjaśnia, dlaczego unia polsko-litewska była odnawiana w Wilnie w 1401 r. i w Horodle w 1413 r. • wskazuje korzyści i zagrożenia wynikające z zawarcia unii polsko-litewskiej • opisuje skutki unii w Krewie dla sytuacji międzynarodowej Litwy
2. Wielka wojna z zakonem krzyżackim	<ul style="list-style-type: none"> • podaje lata wydarzeń: 15 lipca 1410 r. – bitwa pod Grunwaldem, 1411 r. – pierwszy pokój toruński, 1414–1418 – sobór w Konstancji • przedstawia dokonania postaci: Ulricha von Jungingena, Zawiszy Czarnego, Mikołaja Trąby, Pawła Włodkowica • wyjaśnia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim • wskazuje na mapie Czerwińsk, Grunwald, Malbork, Toruń • wymienia postanowienia pokoju toruńskiego z 1411 r. • omawia udział Polaków na soborze w Konstancji • wymienia skutki wielkiej wojny z Krzyżakami 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację państwa polsko-litewskiego na przełomie XIV i XV w. • przedstawia przebieg działań wojennych w czasie wielkiej wojny z zakonem w latach 1409–1411 • omawia przebieg bitwy pod Grunwaldem • wymienia podstawowe elementy uzbrojenia rycerzy z początku XV w. • opisuje uzbrojenie lekkiej jazdy litewskiej biorącej udział w bitwie pod Grunwaldem • ocenia udział Pawła Włodkowica w obradach soboru w Konstancji • wymienia najważniejsze tezy przedstawione przez Pawła Włodkowica na soborze
3. Europa Zachodnia w XIV i XV wieku	<ul style="list-style-type: none"> • podaje lata wydarzeń: 1337–1453 – wojna stuletnia • przedstawia co najmniej jedną przyczynę i jeden skutek wojny stuletniej • przedstawia dokonania postaci: Joanny d’Arc, Jana Husa, • tłumaczy pojęcie „czarna śmierć” • podaje niektóre skutki epidemii dżumy w XIV w. • wskazuje na mapie państwa biorące udział w wojnie stuletniej • wyjaśnia skutki wprowadzenia broni palnej i armii zaciężnej • omawia główne założenia husytyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie główne kierunki rozprzestrzeniania się „czarnej śmierci” • omawia skutki epidemii dżumy • wymienia przyczyny i następstwa wojny stuletniej • wskazuje na mapie tereny, na których toczyły się walki podczas wojny stuletniej oraz buntów chłopskich • omawia przyczyny wystąpień ludowych na terenie Francji i Anglii w XIV i XV w. • charakteryzuje nowe techniki walki wprowadzone w XV w.: zastosowanie broni palnej, walka taborem, uformowanie armii zaciężnej • przedstawia przyczyny i przebieg powstania husytów w Czechach • wyjaśnia, dlaczego Jana Husa spalono na stosie
4. Nowe potęgi w Europie Wschodniej	<ul style="list-style-type: none"> • podaje lata wydarzeń: 1444 r. – bitwa pod Warną, 1453 r. – zdobycie Konstantynopola • przedstawia dokonania postaci: Władysława III Warneńczyka, Jana Hunyadyego, Dymitra Dońskiego, Iwana III Srogiego, Iwana IV Groźnego • poprawnie posługuje się terminami: sułtan, janczarzy, car • wskazuje na mapie: imperium osmańskie, Konstantynopol, Warnę, Wielkie Księstwo Moskiewskie • wyjaśnia skutki zdobycia Konstantynopola przez Turków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki, które decydowały o sile militarnej imperium tureckiego • porównuje oddziały janczarów z oddziałami piechoty europejskiej • wskazuje na mapie kolejne ziemie podbijane przez Turków w Europie • omawia przebieg bitwy pod Warną • uzasadnia, dlaczego upadek Konstantynopola jest uznawany za jedną z granicznych dat średniowiecza • wyjaśnia, z jakiego powodu po klęsce Konstantynopola wyznawcy prawosławia zaczęli nazywać Moskwę trzecim Rzymem • ocenia konsekwencje, jakie miały dla Polski i Litwy powstanie imperium osmańskiego oraz zjednoczenie ziem ruskich
5. Wojna trzynastoletnia	<ul style="list-style-type: none"> • podaje lata wydarzeń: 1440 r. – powstanie Związku Pruskiego, 1454 r. – początek wojny trzynastoletniej, 1454 r. – bitwa pod Chojnicami, 1462 r. – bitwa pod Świecinem, 1466 r. – drugi pokój toruński • przedstawia dokonania postaci: Jana Bażyńskiego, Piotra Dunina, Kazimierza Jagiellończyka • poprawnie posługuje się terminem stan szlachecki • wymienia przyczyny i skutki wojny trzynastoletniej • wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski w wyniku podpisania drugiego pokoju toruńskiego • omawia znaczenie armii zaciężnej w wojnie trzynastoletniej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego szlachta i mieszczaństwo mieszkający w Prusach dążyli do przyłączenia ich ziem do Polski • omawia poszczególne etapy wojny trzynastoletniej • wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew wojny trzynastoletniej • porównuje działania wielkiej wojny z zakonem prowadzonej przez Władysława Jagiełłę do działań zbrojnych prowadzonych podczas wojny trzynastoletniej • podaje nazwy ziem odzyskanych przez Królestwo Polskie na mocy pokoju toruńskiego z 1466 r. • wymienia zmiany, które zaszły w sytuacji międzynarodowej Polski po wojnie trzynastoletniej • ocenia znaczenie przywilejów nadanych w czasie wojny trzynastoletniej stanowi szlacheckiemu
6. Kultura późnego średniowiecza w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dokonania postaci: Wita Stwosza, Mikołaja Kopernika, Pawła Włodkowica, Jana Ostroroga • wymienia najsłynniejsze przykłady sztuki gotyckiej w Polsce: m.in. ołtarz Wita Stwosza, Bazylikę Mariacką w Gdańsku, Barbakan w Krakowie, ratusz w Toruniu • omawia znaczenie odnowienia Akademii Krakowskiej w 1400 r. • wyjaśnia, dlaczego okres panowania Kazimierza Jagiellończyka nazywany jest złotą jesienią polskiego średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dokonania postaci: Marcina Króla, Wojciecha z Brudzewa, • wymienia cechy charakterystyczne rzeźby średniowiecznej na przykładzie piety i Piękną Madonny • wskazuje na mapie tereny, na których powstało najwięcej budowli w stylu gotyckim • wyjaśnia, na czym polega wartość historyczna i kulturowa ołtarza Wita Stwosza • omawia dokonania sławnych absolwentów Akademii Krakowskiej